

hledající, je tu úmysl podvodný (rozh. čís. 856 sb. n. s.). Bylo proto nutno, by nalézací soud zkoumal, zda obžalovaný měl již z prvopočátku úmysl poškoditi, peníze v žádném případě nevrátiti, po případě, zda měl vědomí, že nebude moci vrátiti peníze, nastane-li mu povinnost je vrátiti. K tomu cíli měl nalézací soud povinnost zkoumati a zjistiti, zda měl obžalovaný dostatečný majetek, by mohl peníze na svědcích vylákané (1.500 Kč a 2.000 Kč) kdykoliv vrátiti, zejména když tvrdil, že má majetek a když Miloslavu B-ovi vystavil a podepsal směnku na vylákaných 1.500 Kč. Nabízel-li záruku za případné vrácení odměn předem zaplacených, knihovním zajištěním, bylo povinností nalézacího soudu zjistiti výsledkem jeho matky a bratra, zda byli ochotni tuto hypotekární záruku (kauci) za obžalovaného poskytnouti a zda mohl obžalovaný na to spoléhati, že mu ji poskytnou, z čehož by bylo lze usuzovati na jsoucnost neb nejsoucnost jeho poškozovacího úmyslu. Návrhy obžalovaného v tom směru nelze odbýti tvrzením, že nebyly míněny vážně, když kromě jeho dřívějšího potrestání nalézací soud ničeho nezjistil, co by mohlo nasvědčovati tomuto jeho úsudku. Rovněž k tomu nestačí poukaz, že obžalovaný svědkům nesliboval výslovně zajištění matčino nebo bratrovo, vždyť nebylo též zjištěno, že svědkům nabízel zajištění na svých realitách. Neprovedl-li nalézací soud těchto důkazů, pochybil, neboť nelze vyloučiti možnost, že tato formální vada mohla míti nepřiznivý vliv na rozhodnutí o vině obžalovaného (§ 281 posl. odst. tr. ř.).

Čís. 2866.

Ustanovení poslední věty §§ 104 a 105 odstavec druhý tr. zák. bylo sice zrušeno zákonem o úplatkářství ze dne 3. července 1924, čís. 178 sb. z. a n. (§ 11 odst. druhý), nahrazeno však současně předpisem § 9 zákona, podle něhož nyní dar (majetkový prospěch) propadá ve prospěch státu; propadnutí jest vysloviti, i když byl dar pachateli vrácen.

Pro posouzení otázky, zda jest obžalovaný hoden dobrodiní podmíněného odsouzení, přichází v úvahu hlavně jeho osobnost a pak povaha trestného činu.

(Rozh. ze dne 13. srpna 1927, Zm II 94/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 18. prosince 1926, pokud, uznáv obžalovaného vinným zločinem svádění ke zneužití moci úřední ve smyslu § 105 tr. zák., nevyslovil, že poskytnutý dar propadá ve prospěch státu, a vyslovil, že majetkový prospěch poskytnutý obžalovaným v částce 500 Kč, propadá ve prospěch státu, a zamítl v zasedání neveřejném odvolání státního zastupitelství do výroku, jímž byl obžalovanému povolen podmíněný odklad výkonu trestu se zkušební lhůtou tří let.

D ů v o d y:

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný uznán vinným zločinem svádění ke zneužití moci úřední ve smyslu § 105 tr. zák., spáchaným tím, že veřejného úředníka, št. kapitána inženýra K-a hleděl při rozhodování veřejných záležitostí darem svést ke stranictví. Podle rozsudkového zjištění zaslal obžalovaný št. kapitánu inž. K-ovi 500 Kč, jež mu však tento ihned zaslal zpět. V § 9 zákona ze dne 3. července 1924, čís. 178 sb. z. a n. se nařizuje, že, byl-li poskytnut prospěch majetkový, vysloví soud, a to i v případech odsouzení pro trestné činy, uvedené v § 1 tohoto zákona, v rozsudku, že propadá ve prospěch státu. Mezi těmito trestnými činy jsou pak v § 1 zákona uvedeny výslovně zejména také činy, trestné podle X. hlavy prvního dílu trestního zákona ze dne 27. května 1852, čís. 117 ř. zák., mezi něž náleží ovšem i zločin podle § 105 tr. zák. V napadeném rozsudku není vysloveno, že majetkový prospěch poskytnutý obžalovaným, propadá ve prospěch státu, v důvodech není uvedeno, proč se tak nestalo. Lze však souditi, že k tomuto opomenutí došlo vzhledem k ustanovení § 11 odst. druhý zákona č. 178/24 sb. z. a n., jímž kromě jiných obdobných předpisů byly také poslední věty §§ 104 a 105 odst. druhý tr. zák. zrušeny, při čemž bylo však soudem přehlédnuto, že tato ustanovení byla současně nahrazena oním předpisem § 9 uvedeného zák. Změna, přivoděná tímto předpisem, spočívá v tom, že také dar, majetkový prospěch, který dříve podle posledních vět §§ 104, 105 tr. zák. měl býti odevzdán ústavu chudých toho místa, kde se pachatel zločinu dopustil, propadá nyní ve prospěch státu. Ve zprávě ústavněprávního výboru senátu, tisk 1945, se praví, že ohledně propadlých úplatků provedena unifikace ve prospěch státu, a ke zrušovacímu ustanovení § 11 odst. druhý se tamtéž podotýká, že § 104 posl. věta a § 105 odst. druhý, posl. věta, tr. zák. se zrušují proto, že na místo těchto ustanovení nastoupila nová jednotná norma § 9. Na tom nemění ničeho okolnost, že v souzeném případě byl vrácen dar obžalovaným poskytnutý; propadnutí daru nastává již jeho poskytnutím. Libovolnou disposicí pachatele nemůže dar býti odňat účelu, jemuž podle zákona propadl. Zmateční stížnost namítá tudíž, dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 11 § 281 tr. ř. právem, že soud, nevysloviv, že majetkový prospěch, dar, poskytnutý obžalovaným, propadá ve prospěch státu, překročil tím při vyměřování trestu svoji trestní moc. Bylo jí proto vyhověti a uznati, jak se stalo.

Odvolání státního zastupitelství z výroku o přiznání podmíněného odkladu výkonu trestu obžalovanému není odůvodněno. Pro posouzení otázky, zda je obžalovaný hoden dobrodiní podmíněného odsouzení, přichází v úvahu hlavně jeho osobnost a pak povaha trestného činu. Nutno tedy zkoumati, zda možno u obžalovaného mluvit o podstatných důvodech pro použití podmíněného odsouzení. Tuto otázku dlužno posuzovati se zřetelem na vnitřní momenty a na základě okolností, jež čin doprovázely a měly vztah k osobě obžalovaného. A tu podle stavu spisů jest zřejmo, že obžalovaný byl dosud začernalý a k činu se doznal. Ani z povahy trestného činu ani ze způsobu jeho provedení nelze souditi na mravní defekty obžalovaného, jež by bylo nutno napravití výkonem

trestu. Naopak dlužno u obžalovaného právem za to míti, že jde tu jen o jeho nahodilý poklesek, že se obžalovaný dal svěsti k činu příležitostí a svými tísnivými poměry a že jinak u něho není sklonu k trestným činům; lze tedy důvodně předpokládati, že i bez výkonu trestu povede obžalovaný na dále pořádný život. Právem přiznal proto nalézací soud obžalovanému podmíněný odklad výkonu trestu, pročež bylo odvolání státního zastupitelství v tomto směru zamítnouti jako bezdůvodné.

Čís. 2867.

Ochrana volební a shromažďovací svobody (zákon ze dne 26. ledna 1907, čís. 18 ř. zák.).

S hlediska přečinu překažení kandidatury podle § 12 zákona nezáleží na případné věcné oprávněnosti kandidatury; protizákonnými prostředky nelze nutiti ku vzdání se kandidatury ani v případě, že strana kandidatury odvolala a kandidát měl podle reversu uposlechnouti.

(Rozh. ze dne 18. srpna 1927, Zm I 10/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 26. října 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle §u 12 zákona ze dne 26. ledna 1907, čís. 18 ř. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost dovolává se číselně důvodů zmatečnosti čís. 9 b) po případě 10 § 281 tr. ř. Domáhajíc se však sprostění obžalovaného z obžaloby pro nedostatek skutkové podstaty, uplatňuje v pravdě důvod zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř. Z valné části není po zákonu dolíčena. Buduje své právní úvahy na skutkových předpokladech, jež nejsou převzaty z jedině směrodatných zjištění rozsudkových, ba které nemají opory ani ve spisech a obhajobě samého obžalovaného. Rozsudek nezjišťuje, že jednomyslným usnesením výkonného výboru čsl. strany domkářů a malorolníků tato strana z voleb vystoupila a veškeré kandidatury odvolala; zjišťuje pouze, že na den 4. listopadu 1925 byla svolána do Prahy schůze kandidátů strany za tím účelem, by kandidáti byli pohnuti k tomu, by odvolali své kandidatury; dále bere přípisem ministerstva vnitra ze dne 14. července 1925 za prokázáno, že společná kandidátní listina čsl. strany agrární a konservativní sdružené s ústředním svazem spolku majitelů domů a samostatnou čsl. stranou domkářů a malorolníků, byla ústřední volební komisí po rozumu třetího odstavce § 26 volebního řádu do poslanecké sněmovny pouze co do svého označení upravena, že však i po této úpravě zůstala kandidátní listina všech tří sdružených stran. Ani žádný ze slyšených svědků nepotvrdil to, co stížnost uplatňuje, a nehájil se tak ani sám obžalovaný. Není proto stížnost oprávněna z tvrzeného předpokladu vycházeti. V důsledku toho padají závěry, které stížnost z předpokladu toho dovozuje: že učitel Ludvík M.